

Остан ЧЕРЕМШИНСЬКИЙ
(народився 19 травня 1936 р. в селі Слобідка Долішня, нині приєднано до села Дубенки Монастирського району Тернопільської області) – краєзнавець, етнограф, літературознавець, громадський діяч. Заслужений працівник культури України (1996 р.). Нагороджений орденом “За заслуги” 3-го ступеня (2002 р.). Почесний краєзнавець, Почесний член ВУСК та Всеукраїнського товариства “Промісвіт” (всі – 1996 р.). Член НТШ (1997 р.), НСЖУ (2006 р.). Лауреат обласної премії ім. В. Гнатюка (1996 р.), премії ім. П. Чубинського (1997 р.), Всеукраїнської премії “За подвижництво” ім. В. Гнатюка (2006 р.). Почесний громадянин села Велеснів Монастирського району. Закінчив бібліотечний факультет Київського інституту культури (нині Національний університет культури і мистецтв). Ініціатор заснування (1961–1968 рр.) та співавтор експозиції Обласного комунального етнографічно-меморіального музею В. Гнатюка у Велесневі, від 1969 – його директор. Співавтор нарису-путівника про музей В. Гнатюка у Велесневі (1971, 1982, 1991, 2006 рр.), автор понад 1000 публікацій про В. Гнатюка, краєзнавчих матеріалів. Постійний дописувач до нашого часопису.

Володимир Гнатюк у житті Володимира Івасюка

У восьмій кімнаті господи академіка-земляка Володимира Гнатюка в його родинному селі Велеснів Монастирського району розгорнуто велику ювілейну виставку “Володимир Івасюк”, приурочену до 60-річчя від дня народження та 30-річчя трагічної смерті видатного українського композитора, співака і поета.

Серед унікальних експонатів, що тут виставлено, особливу увагу привертають оригінали листів та світлин, книги – подарунки, серед котрих – лист батька Володі Михайла Івасюка, в якому він мені 1 березня 1981 року написав: “У фотоальбомі мого Сина зберігся фотодокумент: Володя сфотографувався біля пам’ятника Володимирові Гнатюку на Личакові у Львові. І це не знічев’я, не випадково. Володя завжди тягнувся до праць Володимира Гнатюка, був добре обізнаний із ними. В його бібліотеці є монументальна праця Володимира Гнатюка – “Коломийки”, видані ще 1906 р. Цю книгу нам подарував 25.XI.1967 р. Анатоль Романович Волков, мій товариш по роботі, нині доктор філологічних наук. Вона зіграла велику роль у творчій біографії мого Сина, композитора. Він її читав уважно, вдумливо вивчав. У ній він вичитав про “червону рутоньку” (див. Етнографічний збірник, Т. XV–III, Коломийки. Зібрав Володимир Гнатюк. Т. II, 1906, сторінка 163, № 4276). Ось та коломийка:

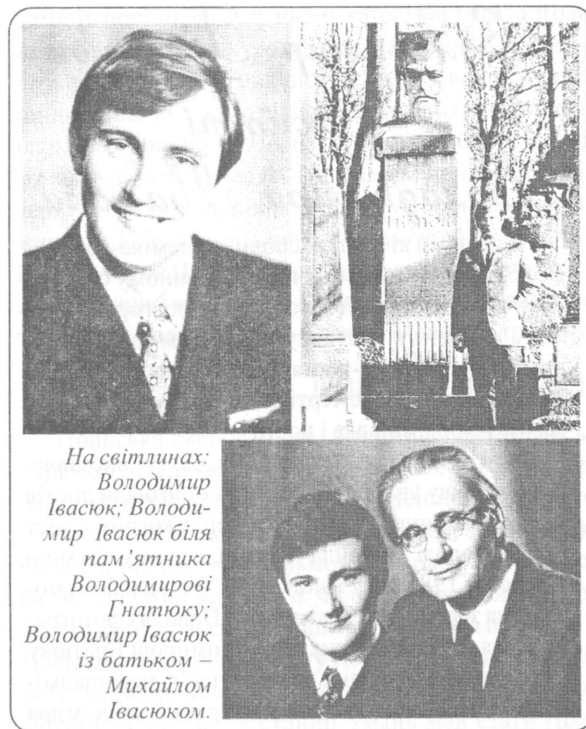
*“Назбирала троезілля, червону рутоньку,
Та схотіла зачарувати мене сиротоньку”.*

Для Сина образ “червоної рутоньки” був хвилюючою знахідкою, несподіваним одкровенням. Майже протягом трьох років Володя блукав селами, особливо гірськими, шукаючи ключа до загадкового поняття “червона рута”. І він знайшов його нарешті й на Косівщині, й на Путильщині. Цей образ у поезії й мелодії Володі набув сили високопоетичного символу. Народ прийняв “Червону руту” до серця, пісня завоювала добрі почуття людей, започаткувавши разом із “Водогра-

ем” і “Баладою про дві скрипки” нову сторінку в українській пісенній культурі. Так, принаймні, писали в нашій пресі дослідники пісенної лірики. Поштовою до ліричного відкриття Володі було, зрозуміло, ознайомлення з доробком Володимира Гнатюка. Тому Володя сфотографувався (у 1973 р.) біля пам’ятника вченому: віддав синівську данину любові і шани великі Людині, неповторній постаті у нашій культурі. На цій

світлинці є така дедикація: “Володимир Івасюк біля пам’ятника В. М. Гнатюку – своєму улюбленому вченому, етнографу та фольклористу, який протягом багатьох років власним великим прикладом навчав молодого композитора любити рідний народ, його душу, що подарувала людству безліч нев’янутих шедеврів. В. М. Гнатюк був джерелом натхнення для молодого митця. Фотографія зроблена навесні 1973 року. М. Івасюк, м. Чернівці, 29. IV. 1981 р.”

А поруч – дванадцять світлин ювіляра – подарунки від його батька Михайла Івасюка, на трьох із них – його присвяти. Центральне місце на виставці займають збірка “Пісні Володимира Івасюка” (Київ, “Музична Україна”, 1983) з такою присвя-

На світлинах:
Володимир Івасюк; Володимир Івасюк біля пам’ятника Володимирові Гнатюку; Володимир Івасюк із батьком – Михайлом Івасюком.

тою: “Музеєві академіка Володимира Гнатюка та його відвідувачам на щастя й здоров’я від батька Володимира Івасюка. 30. VIII. 1984 р. Михайло Івасюк”. Тут також обидві книги історичних романів Івасюка-старшого: “Балада про вершника на білому коні” (Ужгород, “Карпати”, 1980) та “Лицарі великої любові” (Ужгород, “Карпати”, 1987), на котрих відповідні дедикації для музею вченого від їх автора. В одному з листів батько ювіляра повідомив мені, що Володя, відпочиваючи у Піщунді, написав XIX і XX розділи його роману “Балада про вершника на білому коні”.

Крім того, тут експоновано пісенник Володимира Івасюка “Водограй” (Київ, “Музична Україна”, 1989), подарунки від Меморіального музею Володимира Івасюка у Чернівцях: повість Михайла Івасюка “Монолог перед обличчям сина” (Чернівці, “Золоті литаври”, 2000), де є згадки про Володимира Гнатюка й написання пісні “Червона рута”, буклет “Меморіальний музей Володимира Івасюка”, поштову марку та календарик із портретами Володимира Івасюка. Доповнюють виставку публікації про ювіляра в журналах і газетах.

Треба бути справжнім патріотом свого народу й України, щоб із серця полилися такі ніжні слова й задушевна мелодія, які б так тісно переплелися в чарівній пісні “Червона рута”! Таку перлину могла створити тільки людина з ніжним поетичним серцем та щедрою душею, переповненою незрадливою синівською любов’ю до отчого дому, рідної зеленої Буковини та своєї матері-України. Цією людиною був Володимир Івасюк – поет, композитор, співак, котрий зростав серед зелених гір та полонин, бистроплинних річок і невгамовно співучого люду Карпат!

ОСТАП ЧЕРЕМШИНСЬКИЙ,
заслужений працівник культури України,
лауреат премії імені Володимира Гнатюка.